

گردشگری، سودآورترین داد و ستد دنیا

وقتی از اقتصاد گردشگری صحبت می‌کنیم، منظور تمام فعالیت‌های مرتبط با توریسم و گردشگری در بخش‌های مختلف از حمل و نقل گرفته تا اقامت و اسکان، رستوران‌ها و مراکز تفریحی، اماکن و بناهای تاریخی، جاذبه‌های طبیعی و آداب و رسوم و میراث فرهنگی و قومی ... است که مخرج مشترک همه آنها نیز گردشگری و سفر است. درست از زمانی که گردشگران عزم سفر و جابه‌جایی از نقطه‌ای به نقطه دیگری می‌کنند، مجموعه‌ای از فعالیت‌های اقتصادی آغاز می‌شود که در دسته‌بندی اقتصاد گردشگری قرار می‌گیرند. از بلیتی که از آنزاس یا استارت‌آپ گردشگری خریداری شده تا هواپیما، قطار، اتوبوس و... که برای جابه‌جایی به کار گرفته شده و همچنین محل اقامت که می‌تواند هتل باشد یا اقامتگاه یاهاستل، توره‌وارهنمایی‌انی که در مقصد، گردشگران را راهنمایی می‌کنند، غذاها و نوشیدنی‌هایی که مصرف می‌شود، بازدید از اماکن و جاذبه‌ها، خریدهایی که صورت می‌گیرد و در نهایت، برگشت به مبدأ. همگی طیف وسیعی از فعالیت‌ها هستند که برای آنها ارز یا پول رایج هزینه می‌شود، بنابراین جزء اقتصاد گردشگری محسوب می‌شوند. گردشگری و سفر، قلب‌تپنده اقتصاد دنیا به شمار می‌آید که اگر از کار بیفتند، به جرات می‌توان گفت اقتصاد جهان فرومی‌پاشد. اتفاقی که در بعد بسیار ضعیف‌آن در دوران کرونا شاهدش بودیم و نشان داد چگونه می‌تواند باز کار انداختن بسیاری از مشاغل زندگی میلیون‌ها نفر را به چالش بکشد.

گردشگری به همین یک دلیل ساده در صدر بخش‌های مهم اقتصاد و امنیت جهان قرار گرفته و از حدود یک دهه پیش هم عملکردی بهتر از دیگر بخش‌ها داشته است. اثرات اقتصادی فعالیت‌های گردشگری بسیار زیاد است. میلیون‌ها انسان در این حوزه فعالیت دارند و بسیاری از کشورها حیات‌شان به آن وابسته است. به طوری که در حال حاضر بیش از ۱۰درصد تولید ناخالص داخلی جهان به صنعت گردشگری اختصاص یافته و ۱۰درصد شاغلان جهان نیز در یکی از حوزه‌های مشاغل این صنعت مشغول به کارند.

گردشگری خلق شغل می‌کند و نیروی انسانی در بخش‌های مختلف زنجیره آن به استخدام درمی‌آیند و این بزرگ‌ترین مزیت اقتصادی خواهد بود. گردشگری مانند بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی دیگر نوعی داد و ستد عرضه و تقاضامحور است و هر قدر رونق بیشتری داشته باشد، کسب و کارهای مرتبط با آن به‌خصوص در صنف‌های خرد را به تحرك و می‌دارد و این امر به شکلی دومینوار به دیگر بخش‌های اقتصادی نیز منتقل می‌شود. از جمله مزیت‌های این صنعت امکان توازن منطقه‌ای و دستیابی به توسعه پایدار و همه‌جانبه در مناطق دارای ظرفیت رشد است. از این نظر گردشگری یکی از بهترین مسیرها برای جبران عقب‌ماندگی‌ها به‌خصوص در مناطق دور افتاده است. ضمن این‌که بالاترین ارزش افزوده در میان تمام فعالیت‌های اقتصادی در صنعت توریسم است. گفته می‌شود سرعت اشتغال در بخش گردشگری ۲/۵ برابر دیگر بخش‌هاست. از سوی دیگر نیز براساس آمارها هر فعالیت و پروژه گردشگری به طور میانگین برای ۱۰ نفر اشتغال‌زایی می‌کند. در بسیاری از کشورها، میزان درآمدی که از این صنعت به دست می‌آید از مجموع درآمد‌های مالیاتی بیشتر است.

محمدجعفر صدیق‌دامغانی‌زاده، رئیس پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور با بیان این‌که مجموعه‌ای از گلخانه‌های پیشرفته با هدف ایجاد کسب وکارهای کوچک در استان‌های مختلف کشور احداث می‌شود، گفت: برای تأمین تجهیزات اولیه آنها کمک‌هایی مثل سازه گلخانه در اختیار واحدها قرار می‌گیرد. وی ادامه داد: در حال ایجاد شبکه‌ای از گلخانه‌های هوشمند هستیم که در آنها فعالیت‌هایی مثل تأمین نشاء، گیاه‌پزشکی، آزمایشگاه و سایر موارد پیش‌بینی شده است.

احداث گلخانه برای کسب وکارهای کوچک

اجرای طرح‌های آبرسانی در بوشهر

ابوالحسن عالی، مدیرعامل شرکت آب وفاضلاب گفت: با توجه به این‌که بیشترین منابع آب آشامیدنی بوشهر در دیگر استان‌ها قرار دارد، طرح‌های آب‌شیرین‌کن تدوین و اجرایی شده است. وی ادامه داد: تا سال گذشته حدود ۴۰هزار مترمکعب آب از طرح‌های آب‌شیرین‌کن استان درشبان‌ه‌روز تولید می‌شد که امسال این میزان افزایش یافته و تا پایان امسال با وارد مدارشدن سایت‌های جدید آب‌شیرین‌کن ۱۰۰هزار مترمکعب به این ظرفیت افزوده می‌شود.

ناکامی گردشگری ایران در جام جهانی ۲۰۲۲

پیش‌بینی‌ها از اشغال ۸۰درصد هتل‌های استان‌های جنوبی، به رزرو نشدن حتی یک تخت در جزیره کیش رسید!

بندرگاه الحمر تا استادبوم، آمادگی لازم برای حضور این تعداد مسافر از طریق دریا را ندارد.» این خبر آب سردی بود روی هر آنچه وجود نداشت. پایانی بود بر رویاهای پیش‌ساخته در ذهن مسئولانی که کمترین اطلاعات در مورد صنعت گردشگری و نیازهای توریست را ندارند و پشت میز اتاق‌شان می‌نشینند و فکر می‌کنند همه چیز دستوری است. کسانی که جام جهانی ۲۰۲۲ را تعاملی بزرگ بین دو کشور ایران و قطر و کسب درآمد بی‌زحمت می‌دانستند.

فاصله بین ۸۰درصد تا صفر

برای آگاهی از نتیجه سفرهای مسئولان به قطر و خروجی تفاهم‌نامه‌هایی که به امضا رسید و فرصت همسایگی، باید دو جمله را دوباره مرور کنیم. در فروردین ماه بود که اعلام شد: «۸۰درصد» هتل‌های استان‌های جنوبی برای جام جهانی قطر اشغال خواهند شد و در مهرماه و چند روز قبل از بازی افتتاحیه گفتند: «حتی یک رزرو» هم برای میزبانی کیش در جام جهانی قطر صورت نگرفته‌است.

کیش گل طلایی ما به جام جهانی بود که خیلی روی آن حساب باز کرده بودیم اما به ثمر نرسید. با این حال خوب است بدانیم ۶۵درصد افرادی که تا پایان بازی‌های جام جهانی به قطر سفر می‌کنند، عازم دوبی خواهند شد و ابوظبلی با ۱۴درصد، جدّه عربستان با ۸درصد، مسقط عمان با ۶درصد و مدینه عربستان با ۳درصد در رتبه‌های دیگر قرار دارند و سهم ایران همان «صفر مطلق» است.

با اعلام رسمی میزبانی کشور قطر از جام جهانی فوتبال و همسایگی این کشور با ایران، بسیاری تصور می‌کردند ایران از این رویداد استفاده‌ای ویژه خواهد داشت.

روپایی‌ها آن قدر زیاد بود که در ابتدا و به دلیل کوچکی کشور قطر، حتی صحبت از برگزاری برخی بازی‌های تدارکاتی و اردوهای کشورهای راه‌یافته به جام جهانی در جزیره کیش نیز به زبان می‌آمد.

همچنین نزدیکی جزیره کیش به قطر و شرایط آب و هوایی مشابه با آن کشور در کنار برنامه‌های پیشنهادی و سفرهای مقامات ایران به قطر، این تصور را به وجود آورد که ایران از این فرصت به خوبی استفاده خواهد کرد.

حضور و اسکان هواداران از کشورهای مختلف، پرواز هوایی و دریایی و جذب گردشگر برخی از برنامه‌هایی بود که مسئولان فکر می‌کردند در زمان برپایی جام جهانی نصب جزیره کیش و حتی شهرهای جنوبی ایران خواهد شد.

بر همین اساس وقتی حجت‌الاسلام رئیسی و رستم قاسمی، وزیر وقت راه و شهرسازی به قطر سفر کردند و تفاهم‌نامه‌هایی نیز به امضا رساندند، امیدها برای تحقق برنامه‌ها کسب‌درآمدها از جام جهانی افزایش یافت.

اما حالا و بعد از گذشت حدود ۱۰۰ روز از شروع رقابت‌ها، هیچ خبری از اجرایی شدن برنامه‌های اعلام شده و وعده‌ها و تفاهم‌ها نیست. آن قدر خبری نیست که همه باور کرده‌اند حتی

رزرو بیت در امارات ۱۰۰ برابر شد

از شش ماه پیش اعلام شد ۲۰ هزار تخت در هتل‌های مختلف آمادگی پذیرش مسافران جام جهانی را دارند اما حتی یک نفر هم یک اتاق رزرو نکرد! ضمن این‌که پیشنهاد ایران طلایی بود؛ به این صورت که استقرار مهمانان جام جهانی در کیش و قشم و چند شهر دیگر با قیمتی بسیار ارزان‌تر از خود قطر و سایر کشورهای عربی صورت می‌گرفت. سهم صفر از این تورنمنت جهانی که بیخ‌گوش‌مان بود در حالی اتفاق افتاد که ایران پیشنهادهای بسیاری برای استفاده از این موقعیت مطرح کرده بود. در این اوضاع و احوال، گزارشی از یک مطالعه تحقیقی توسط شرکت اطلاعات سفر ForwardKeys منتشر شد که نشان می‌داد رزرو بیت پرواز از امارات به قطر در طول جام جهانی فوتبال در مقایسه با مدت مشابه در یک سال استاندارد، ۱۰۰ برابر شده است. این مطالعه نشان داد امارات و کشورهای حاشیه خلیج فارس چه سود سرشاری از جام جهانی نصیب‌شان شد و سهم ایران در این جام حتی «رزو یک تخت از هتل» هم نشد!

مسئولان به نقطه مشترک نرسیدند

برخی از کارشناسان فاصله ایران تا قطر را یک امتیاز و فرصت بزرگ برای جذب گردشگران جام جهانی ۲۰۲۲ می‌دانستند اما آن‌طور که عضو هیأت‌مدیره اتاق ایران و قطر گفته، حتی آذربایجان که فاصله زیادی تا قطر دارد، از این بازار سهمی برده و ایران هیچ. محمد میرانی، با بیان این‌که متأسفانه وزارتخانه‌ها نتوانستند به موقع به موضوع ورود و در کشورهای هدف تبلیغ کنند، می‌گوید: از همان ابتدا فقط شعار دادند. حالا شاهد این هستیم که متأسفانه حتی یک نفر هم برای آمدن به ایران درخواست نداد. وی ادامه می‌دهد: همه کشورها از ماه‌ها و سال‌ها قبل برای جام جهانی برنامه‌ریزی کردند اما در مورد خودمان با این‌که مسابقات شروع شده ولی هنوز مسئولان به یک نقطه مشترک نرسیده‌اند. هنوز اسکله بوشهر آماده نشده و وضعیت کشتی‌ها مشخص نیست. حتی اگر این مشکلات هم رفع می‌شد باید از چند ماه قبل سامانه‌ای برای خرید بیت آماده می‌شد که این کار هم انجام نشده است.

ایران، بازنده گردشگری

قطر، نخستین کشور در خاورمیانه است که میزبان جام جهانی فوتبال شده است. آن‌طور که رسانه‌ها گزارش دادند این کشور بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار برای این رویداد هزینه کرده است. البته بعدا گفته شد این میزان هزینه برای پروژه‌های توسعه‌ای در قطر بوده و تنها هشت میلیارد دلار برای جام جهانی هزینه شده اما بیش از ۹ میلیارد دلار درآمد از این رویداد جهانی کسب خواهد کرد.

از همان اوایل سال عنوان می‌شد حدود یک میلیون نفر برای دیدن بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۲ به قطر سفر خواهند کرد. سود بازار جام جهانی تنها به جیب کشور میزبان نمی‌رود بلکه کشورهای دیگر در منطقه خلیج فارس نیز از این رویداد سهم می‌برند. ایران هم بارها از برنامه‌های خود برای جذب گردشگر گفته بود، گرچه مشخص نشد این برنامه‌ها چه بود و چگونه قرار بود به آمدن گردشگران خارجی ختم شود. هر چه هست، ایران بازنده جام جهانی از نظر گردشگری شد؛ آن هم با نتایج بسیار ضعیف در مقایسه با همسایگانش.

